

Uchwała Nr SO-1/0954/60/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 9 kwietnia 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Miasta i Gminy
Koźmin Wielkopolski za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i
objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 04 września 2023 r. w składzie:

Przewodnicząca: Barbara Dymkowska
Członkowie: Małgorzata Łuczak
Dorota Wierzbicka

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1325) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2023 r., poz. 1270 ze zm.) wyraża o przedłożonym przez Burmistrza Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 rok wraz z informacją o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego i objaśnieniami

opinię pozytywną.

Uzasadnienie

Przedmiotem badania stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski w roku 2023 wraz z informacją o stanie mienia komunalnego Gminy i objaśnieniami przedłożone tutaj Izbie w dniu 29 marca 2024 r. Skład Orzekający zapoznał się także z uchwałą budżetową na 2023 r. i jej zmianami, uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023 - 2031 wraz ze zmianami oraz z przedłożonymi sprawozdaniami budżetowymi o symbolu Rb.

I.1. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową i tabelaryczną.

1. W części opisowej Burmistrz zawarł informację o wprowadzonych zmianach budżetu uchwałami Rady i zarządzeniami Burmistrza Gminy, o wykonanych podstawowych wielkościach budżetu (dochody, wydatki, wynik budżetu, przychody i rozchody). Nie odniesiono się natomiast do przyczyn odchyień niepełnej realizacji zaplanowanych dochodów i wydatków.

2. Pozostałe informacje dotyczące sprawozdania z wykonania budżetu za 2023 rok przedstawione zostały w zestawieniach tabelarycznych obejmujących:

- wykonanie dochodów i wydatków w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej, ze wskazaniem planu po zmianach oraz kwotowego i procentowego wykonania dochodów i wydatków, wykonanie dochodów poszerzone zostało o wykonanie wg źródeł oraz wykonanie dochodów bieżących i majątkowych oraz dochodów własnych, natomiast wykonanie wydatków poszerzone zostało o wykonanie wydatków bieżących i majątkowych oraz w grupach,

- wykonanie dotacji i wydatków związanych z realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań realizowanych na podstawie umów i porozumień z innymi jst,
- wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań realizowanych na podstawie porozumień (umów) z organami administracji rządowej,
- wykonanie dochodów i wydatków z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska,
- plan i wykonanie udzielonych z budżetu dotacji,
- plan i wykonanie oraz zmiany w zakresie wydatków na programy finansowane z udziałem środków pochodzących z budżetu UE,
- stan należności budżetowych, zaległości i nadpłat,
- wykonanie dochodów i wydatków ze środków Funduszu Pomocy, Funduszu Przeciwdziałania Covid-19 i Programu Polski Ład,
- wykonanie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- plan i wykonanie dochodów i wydatków związanych z gospodarką odpadami komunalnymi,
- informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich.

Biorąc pod uwagę powyższe Skład Orzekający stwierdził, że spełnione zostały wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz w art. 269 ustawy o finansach publicznych. Skład Orzekający wskazuje jednakże, że część opisowa stanowi w zasadzie powielenie części tabelarycznej, bowiem w części opisowej wskazano poniesione wydatki, czy zrealizowane dochody tylko według nazw paragrafów klasyfikacji budżetowej bez żadnego rozwinięcia.

3. Analiza porównawcza prezentowanych danych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2023 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych o symbolu Rb wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tut. Izbie.

II.1. Z przedłożonego sprawozdania o wykonaniu budżetu wynika, że w roku 2023:

a/ dochody wykonano w kwocie 81.847.089,38 zł, tj. 81,69% planu, w tym:

- dochody bieżące w kwocie 71.618.326,13 zł (97,68%),
- dochody majątkowe w kwocie 10.228.763,25 zł (38,06%);

b/ wydatki wykonano w kwocie 86.798.524,93 zł, tj. 80,97% planu, w tym:

- wydatki bieżące w kwocie 66.107.634,45 zł (92,61%),
- wydatki majątkowe w kwocie 20.690.890,48 zł (57,77%);

c/ budżet 2023 roku zamknął się deficytem budżetu w wysokości 4.951.435,55 zł przy planowanym deficycie w kwocie 7.009.757,24 zł;

d/ przychody budżetu Miasta i Gminy wyniosły 11.281.745,40 zł, w tym:

- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 6 ustawy wykonano w kwocie 7.846.117,49 zł,
- przychody z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek wykonano w wysokości 1.937.237,99 zł oraz
- niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt. 8 ustawy o finansach publicznych wykonano w kwocie 1.498.389,92 zł .

e/ rozchody wykonano w wysokości 2.306.839,36 zł, wyłącznie z tytułu spłaty kredytów i pożyczek oraz wykupu papierów wartościowych.

2. Wykonane na dzień 31 grudnia 2023 r. wydatki bieżące budżetu były niższe od wykonanych dochodów bieżących, zatem spełniony został wymóg określony przepisem art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

Powyższe wielkości są zgodne ze sprawozdaniem Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jst za 2023 rok. Ponadto z powyższego sprawozdania Rb-NDS wynika, że deficyt budżetu 2023 roku został sfinansowany przychodami z kredytów i pożyczek w kwocie 274.640,90 zł, wolnymi środkami w kwocie 3.178.404,73 zł oraz niewykorzystanymi środkami pieniężnymi na rachunku bieżącym budżetu, wynikającymi z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu (...) w wysokości 1.498.389,92 zł.

3. Zobowiązania Gminy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych papierów wartościowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosiły 14.191.364,88 zł i stanowiły 17,34% wykonanych dochodów, co znajduje odzwierciedlenie w sprawozdaniu Rb Z „Kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń”. Na dzień 31.12.2023 r., wg sprawozdań Rb-28S i Rb-Z, nie wystąpiły zobowiązania wymagalne.

4. Ze sprawozdania Rb-27S (korekta nr 3) z wykonania planu dochodów budżetowych wynika, że należności na koniec 2023 roku wynosiły 2.696.330,82 zł, w tym zaległości stanowiły kwotę 2.433.538,47 zł. W porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego w 2023 nastąpił wzrost zaległości o kwotę 1.313.781,69 zł, głównie w dziale 855. W sprawozdaniu nie wskazano podejmowanych działań egzekucyjnych w stosunku do zaległości.

5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych ustalono, że w Jednostce wystąpiły zobowiązania niewymagalne na kwotę 2.698.612,01 zł.

Na podstawie przedmiotowego sprawozdania ustalono, iż nie występują przypadki przekroczenia planowanych wydatków budżetowych, jednakże w n/w przypadkach suma wykonanych wydatków i zobowiązań (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń) przekracza kwotę planowaną w budżecie:

- o 181,20 zł w dziale 600, rozdział 60016, § 4430,
- o 12.239,19 zł w dziale 700, rozdział 70007, § 4260,
- o 2.884,67 zł w dziale 750, rozdział 75023, § 4260.

W ocenie Składu Orzekającego zaciągnięte zobowiązania mogą znajdować uzasadnienie w upoważnieniach jakie Burmistrz otrzymał od Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim, bowiem na mocy uchwały Rady Miejskiej Nr LI.352.2022 z dnia 27.12.2022 r. w sprawie budżetu Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na rok 2023 w § 10 ustalono „kwotę 10.000.000 zł, do której Burmistrz może samodzielnie zaciągać zobowiązania, które nie są przedsięwzięciem w rozumieniu art. 226 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, jak również uchwałą Nr LI.351.2022 Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim z dnia 27 grudnia 2022 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski na lata 2023 – 2031 w § 3 upoważniono Burmistrza Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski do zaciągnięcia zobowiązań:

1) związanych z realizacją wieloletnich przedsięwzięć do wysokości limitów określonych w załączniku nr 2 do uchwały;

2) z tytułu umów, których realizacja w roku budżetowym i latach następnych jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania Gminy i których terminy płatności wykraczają poza rok budżetowy” oraz upoważniono Burmistrza Miasta i Gminy Koźmin Wielkopolski „do przekazania uprawnień do zaciągnięcia zobowiązań, o których mowa w ust. 1 kierownikom jednostek organizacyjnych Gminy.

6. Skład Orzekający stwierdził, że w niżej wymienionych podziałkach klasyfikacji budżetowej poniesione zostały wydatki związane z wypłatą kar i odszkodowań oraz odsetek:

Dział	Rozdział	Paragraf	Nazwa	Plan	Wykonanie
010	01095	4580	Pozostałe odsetki	1.749,00	487,87
700	70095	4590	Kary i odszkodowania wypłacane na rzecz osób fizycznych	3.550,00	3.527,85
700	70095	4600	Kary, odszkodowania i grzywny wypłacane na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	7.200,00	7.101,72
853	85395	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	3.800,00	3.219,00
855	85501	4580	Pozostałe odsetki	12.000,00	4.902,37
855	85502	4580	Pozostałe odsetki	6.000,00	2.894,30
855	85516	4560	Odsetki od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości	55,00	55,00

W sprawozdaniu Burmistrz nie wyjaśnił z jakiego tytułu poniesiono powyższe wydatki.

7. Gmina we własnym zakresie realizuje zadania z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi. Dochody i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wykonane zostały w wysokościach odpowiednio: dochody w rozdz. 90002 – 4.404.738,47 zł (w tym § 0490 – 4.384.728,27 zł) oraz wydatki w rozdz. 90002 – 3.999.914,44 zł. Kwota planowanych w 2023 roku wydatków uwzględnia także niewykorzystane środki z uzyskanych dochodów z tytułu opłaty za odpady komunalne pochodzące z lat ubiegłych w wysokości 159.456,00 zł. Zatem system gospodarowania odpadami komunalnymi w 2023 roku Gmina Koźmin Wielkopolski zamknęła nadwyżką.

Skład Orzekający ustalił, że niewykorzystane w 2023 roku środki w kwocie 564.280,25 zł zostały wprowadzone do budżetu 2024 roku na wydatki rozdz. 90002 Gospodarka odpadami komunalnymi uchwałą Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim Nr LXIV.442.2024 z dnia 2 lutego 2024 r. oraz uchwałą Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim Nr LXVI.458.2024 z dnia 28 marca 2024 r.

Należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2023 rok wynosiły 321.060,29 zł, w tym zaległości z tytułu niewpłaconych w terminie opłat stanowiły kwotę 274.736,29 zł.

Zobowiązania niewymagalne na 31 grudnia 2023 r. związane z gospodarką odpadami, łącznie z paragrafami wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń, stanowiły kwotę 324.610,32 zł (w tym wyłącznie z tytułu zakupu usług 309.215,15 zł).

W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi Skład Orzekający zwraca także uwagę, że zgodnie z art. 6r ust. 2e ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach *w sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami, zatem informację, o której mowa wyżej należy przedstawić zgodnie z wymogami wskazanymi w ww. przepisie.*

8. Wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii wykonano w 2023 roku w kwocie 326.706,40 zł przy zrealizowanych dochodach z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym w wysokości 412.395,64 zł. Kwota planowanych w 2023 roku wydatków związanych z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii uwzględnia niewykorzystane środki z uzyskanych dochodów z tytułu opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pochodzące z lat ubiegłych w wysokości 247.671,22 zł.

Skład Orzekający ustalił, że niewykorzystane w 2023 roku środki w kwocie 333.360,46 zł zostały wprowadzone do budżetu 2024 roku na wydatki rozdz. 85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi uchwałą Rady Miejskiej w Koźminie Wielkopolskim Nr LXIV.442.2024 z dnia 2 lutego 2024 r.

9. Analiza realizacji wydatków budżetowych w § 4440 – „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nie odbiegało od planu.

10. Wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych zrealizowano w 2023 roku na poziomie 1,94 % uzyskanych wpływów z podatku rolnego. W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania wydatków budżetowych nie wykazano z tego tytułu zobowiązania. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 ustawy o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183) wpłaty gmin na rzecz izb rolniczych stanowią 2,00 % uzyskanych wpływów z tytułu podatku rolnego.

III. Analiza sprawozdania wykazała następujące omyłki i nieprawidłowości:

- w tabeli Nr 22 dotyczącej realizacji zadań wieloletnich (str. 146) oraz w informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Koźmin Wielkopolski za 2023 rok w części 11 Pozostałe pozycje (str.8) w wierszu 1.3.1.3 wykazano na 31.12.2023 rok plan w wysokości 82.886,00 zł, natomiast wykonanie na 31.12.2023 rok w wysokości 88.536,08 zł tj. w wysokości wyższej o 5.650,08 zł od planu;
- w tabeli Nr 22 dotyczącej realizacji zadań wieloletnich (str. 146) oraz w informacji o kształtowaniu się Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Koźmin Wielkopolski za 2023 rok w części 11 Pozostałe pozycje (str.8) w wierszu 1.3.1.12 wykazano na 31.12.2023 rok plan w wysokości 2.435,40 zł oraz wykonanie na 31.12.2023 rok w wysokości 2.435,40 zł natomiast z WPF wynika kwota 1.826,55 zł;
- w tabeli Nr 34 dotyczącej planu i wykonania wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wykazano wszystkie planowane i wykonane wydatki z działu 900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska. Zgodnie z załącznikiem Nr 6 do uchwały budżetowej

na 2023 rok, należało wykazać wyłącznie wydatki zrealizowane z uzyskanych dochodów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, które wykonano w wysokości 75.187,35 zł. W konsekwencji brak danych, jakie wydatki zostały wykonane z uzyskanych dochodów.

IV. Przedłożona informacja o stanie mienia komunalnego obrazuje stan majątku, jaki gmina posiada, jego wartość i sposób wykorzystywania, zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody z tego tytułu uzyskiwane przez Gminę. W ocenie Składu Orzekającego załączona do sprawozdania z wykonania budżetu Informacja o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego wg stanu na dzień 31.12.2023 r. została opracowana z zachowaniem postanowień art. 267ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, jednakże w informacji tej wskazano, że szczegółowy wykaz środków trwałych oraz sposób ich zagospodarowania zawiera załącznik Nr 1 do niniejszej informacji, którego nie dołączono do przedłożonych dokumentów.

Mając na uwadze całokształt dokonanych ustaleń i analiz, Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego
(-) *Barbara Dymkowska*

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.